

ABONAMENTUL:
 un an . . . 28.— Cor.
 jumătate an 14.—
 3 luni . . . 7.—
 o lună . . . 2-40
 Pentru România și
 străinătate:
 un an . . . 40.— franci
 Telefon
 în oraș și interurb.
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA:
 Strada Zrinyi Nrul 1-2.

—
 INSERTIUNILE
 se primesc la adresa
 trafic.

Mulțămite publice și
 deschisă costă șirul 20 li.

—
 Manuscrisurile nu se în-
 napoiază.

Lecții amare

Când relatările despre discuțiile ce desfășurate în ședințele delegațiilor, m impresia că în evoluția constituțională a monarhiei a început să se lămurească o fază nouă. Niciodată, poate, de la 1848 și până astăzi, caracterul etic al delegațiilor nu s'a reliefat cu atâta claritate ca acum, pentru că niciodată delegațiile n'au reușit să justifice, ca în actuala lor sesiune, *iluzia* pentru care au fost instituite: *parlamentul monarhiei*.

Firește, e o lungă cale încă, până la realizarea definitivă a formelor constituționale în care să se încadreze viitorul parlament central al imperiului, — în discuțiile ce s'au încins în actuala sesiune delegațională s'a oglindit însă, mai mult decât altădată *sinceritatea*, cecace este cea mai și cea mai expresivă notă a oricărui parlament de constituționalism adevărat.

Nota aceasta de sinceritate o deslușim, bine înțeles, în discursurile delegațiilor austriaci. Aleși prin votul universal, numai puteau să vorbească în numele intereselor mari și adevărate ale imperiului, în numele delegațiilor ungari, pacvenți prin vot și reprezentând cea mai oltăoasă și sinceră constituțională a continentului, puteau decât să afișeze în cuvântările lor lipsite de consistență adevărului și de sinceritate, decât veșnica platformă a șovinismului și a intereselor de clasă infundate asupră de prevalență în monarhie.

Și mai deslușim nota de sinceritate și în prejurarea, că desbaterile — bine în-

țeles, tot cele din delegațiunea austriacă — n'au mai fost predominante ca în trecut de politica externă a monarhiei, ci s'au mărginit în parte covârșitoare la ranele ei interne, culminând ca într'o sinteză în chestiunea stărilor anticonstituționale din Croația.

Pentru întâia dată auzim vibrând cu intensitate glasul de protestare al monarhiei întregi împotriva celor cari prin sburdăciunea firei lor, stăpânită și astăzi de instincte barbare, amenință să răstoarne echilibrul ei intern. Zicem al monarhiei întregi, căci dacă ar fi putut să vorbească în delegațiuni și reprezentanți ai națiunilor nemaghiare din Ungaria, glasul lor s'ar fi contopit în acelaș glas de legitimă și adâncă revoltă împotriva aspirațiilor temerare ale șovinismului maghiar.

Deosebit de categoric au fost acuzațiunile formulate împotriva politicii ungherești de delegații austriaci principele Schwarzenberg, dd. Masaryk și Krmarz, trei bărbați de mare autoritate politică în imperiu. (Un resumat al discursurilor lor, cititorul îl găsește în altă parte a ziarului.) Au fost notele cele mai puternice ale desbaterilor, aceste discursuri și ele vor vibra încă multă vreme în timpana „hegemonilor” noștri.

De pe un pedestal din cele mai înalte ale Europei li-s'a spus celor ce face azi politica maghiară, că singurul rezultat al acestei politici este izolarea deplină a poporului maghiar, antipatia generală co-

i-se arată în timpul din urmă în semne tot mai puțin îndoiioase. Vă urăm noi, toate popoarele Austriei, vă urăsc toate popoarele din vecinătatea monarhiei și vă urăște lumea întreagă ca pe nimenea alții. — li-s'a spus verde și fără milă delegațiilor unguri.

Și înflorați, ca de amenințarea morții, amenințare ce nu le vine pentru întâia oară, delegații unguri vor fi înțeles că prin glasul delegațiilor austriaci le-a vorbit *sinceră* și încă *binevoitoare* însuși monarhia. Ei au putut să înțeleagă, că soarta Croației poate să se abată încurând și asupra Ungariei și că lumea întreagă s'a săturat, în sfârșit, să mai privească impasibilă regiunea de schinguire a națiunilor nemaghiare din Ungaria. Și au mai putut să înțeleagă, că pe urmele politicii lor nefaste paște spectrul morții naționale inevitabile...

Dar ei n'au vrut să înțeleagă. Au scos la rampă pe contele Teodor Pejačevich, probatul manechin al oligarhiei și el s'a pretat cu multă lipsă de demnitate la rolul de apărător al unei cauze și rușinoase și pierdute. Dar nici din bălbăirile acestui vândut și nici din protestările ridicte de contele Tisza, de primul ministru Lukács și de vre-o câțiva obscuroizi, nu s'a desprins de data asta o notă clară de energie, ci mai curând spaima nedeslușită provocată de-un atac de-o violență și putere nebănuită. Delegațiunea ungară a și terminat cu o zi mai curând decât cea austriacă, simulând prin acest gest o superioară nepăsare, foarte caracteristică pentru psihologia situației.

Nici bombardamentele presei ungherești nu

Impresii din Veneția

— Dintr'un carnet —

de Floria Petra-Petrescu

Nam fost cuprins parcă niciodată atât de mic de simțământul amiezii vieții, ca în cât timp am petrecut în Veneția. Fie că treci aici o lună de atunci, pot să mi dau bine seama de cele trăite acolo și de gândurile de cari am fost copleșit. Sguduie sufletește rămas pe câmpul de luptă de lângă *Lipsea*, a fost nimicită puterea armată a lui *Napoleon*; pradă gândurilor, cari îmi aduceau conștiința sunt trecătoare, m'am dat, plimbându-mă lângă coastele-ruine de pe țărmurile *Rinului*; și cunoștința a puterilor omenești m'irmită și cuprins și în *Weimar*, în fața sarcofagelor celor doi filosofi germani: *Schiller* și *Goethe*, sau pe *Strasbourg*, unde au sunat cântecile trubadurilor vechi sau — ca să amintesc locuri scumpe nouă în fața mormântului lui *Avram Iancu*, din cîrmul dela *Cebea* — atât de dureros însă n'am niciodată până atunci trecerea vremii, nișia vieții, ca în Veneția, plimbându-mă cu brațul pe *Canalo grande* sau străbătând cu brațul stradele orașului, strănte și pline de o tălăloșevță, sinistru.

Se poate că reminiscențele din cărțile colite pe Veneția și au revendicat un rol mult, prea

mare în inima noastră, se prea poate, că *Shakespeare*, că *Schiller*, *Goethe*, *Byron*, *Musset*, *d-na de Staël*, *Taine*, *Gobineau*, au lăsat urme prea adânci în sufletul nostru, încât nu putem judeca neprecupați — cine ar ști! spune cât de mare a fost robia lor în plămăuirea fanatiziei noastre? — un lucru însă e cert: *Canalo grande* și *Piazzetta* te îndeamnă să serănești din dinți de durere și te silești să te pândești la strigătul de demandojde al poetului roman:

„Ehei, fugaces labuntur anni.
 Postquam. Postquam...”

Dupăce am vizitat Veneția, am mai simțit durere mare sufletească în două locuri: plimbându-mă în *forum roman* din *Roma* și pe străzile orșului *Pompei* — întâia impresie eguivitoare însă o îi mai bine minte, cât trăiești, și durerea sufletească, care am simțit o în Veneția mi-a fost mai mare, decât aceea care și-a implantat ghiarele în inima mea, în *Roma* și în *Neapol*. Caut să mi dau seamă: pentru ce?

Înainte de toate: monumentele renașterii italiene s'au păstrat aproape toate pe seama noastră. Le vedem, ne încântăm de frumusețea lor. Până când ceace au fost *forum roman*, vila lui *Hadrian*, termele lui *Caracalla*, *Coloseul*, *Palatinul*, *Pompei* — în mare parte — trebuie să ni le completăm cu fantazie, care am dat o la școală, ca să bachi-sească din cărți arheologice, renașterea italiană e mai viie pentru noi.

Oxzele romane, din cari au rămas numai câteva ziduri și colonade ciungărite, altarele păgâne lipsite de jertfa obiceiuită, pe timpul lor, *forurile* de unde nu mai răsună glasul oratorului de pe *rostră*, prăvăliile fără de mărfuri — au ramas doar câte va bepezi de piatră — picturile murale atât de puține, cât ni ven păstrat pe ici pe colea — toate acestea prelini o *reconstruire*, care nu se poate face cu una cu două.

E altceva în Veneția. Dai de ruine și aici — dar ruinele acestea sunt mai bine conservate, relativ fiind și mai apropiate în timp de noi. Piafaul palatelor e plin de picturi și de înfrumusețări aurite, cari își trimit scipeala aproape ca în primele zile, când s'a născut; *Palatul Dogilor* își re-frânge în legună mlădieșia arcurilor sale și masivitatea etagiului prim, ca pe timpul de glorie al florei venețiene; te plimbi din sală în sală, dai de parchete lustruite, în cari te poți oglinda; auzi cli-pocitul legănării, care se sbate de palatul *Loredan*, de palatul *Foscari*, de palatul *Venbranin*, (unde a murit *Richard Wagner*) și ești cuprins de „*tristețea voluptoasă*”, de care vorbește *M. Barrés*.

Îți lipsește ceva și aici, de sigur, și acest ceva îl cauți. Inima îți se îndoie de durere, când afli, drept răspuns, scris pe firmamentul acesta al Veneției cuvintele lui *Eminescu*:

„Nu 'mie morții! E 'n zălar, — copile!”
 Refremul acesta te urmărește în fiecare loc. În cli-pocitul lagunelor; în neastâmpărul reflexelor roșii, și albastre, și albe, și negre al laminilor, seara, când te plimbi cu gondola; în trecerea pe lângă

Cum sunt judecați maghiarii în străinătate

„Lină ei sunt stăpâni pe ste legi și peste popoare, potentați noștri înclinăm. Iar s'a cutremurat pământul sub ei, sistemul s'a prăbușit, născu-lia căzuți de pe obraz, desăbită s'ă și rășinată înaintea suveranului. Înaintea neamurilor din monarhie, înaintea continentelor civilizate minciuna cu care a fost amăgită lumea decenii de-a rândul”.

Nau întârziat de a se adevări aceste cuvinte din numărul de 821 april al acestui ziar.

De acum nu mai sunt de folos comunicările ce trimite, însoțite de încă ceva, omul de corespondență din Budapesta pentru străine. Opinia publică a lumii culte deja informată din ceeace iusaș a examinat.

Păcat de milioanele cheltuite „pentru formarea străinătății”. Iar contele Apponyi se poate rușina înțelegând, că n'au dus rezultat multele sale deplasări, peste țări peste mări.

Iată ce scrie o gazetă americană, „The New-York Tribune” despre rolul maghiarilor în criza din urmă și despre consecințele nației ce au provocat în lăcomia lor după privilegii și prin nesocotirea principiilor de dreptate și echitate, de care s'au făcut culpabili.

Ziarul amintit, unul din cele mai înflăcărate în Statele-Unite, scrie la loc de loc:

„Zilele Ungariei ca regat independent par să numărăte. Alitudinea bruscă a parlamentului maghiar contra împăratului Francisc Iosif a stins toate simpatiile”, și continuă:

„Prin purtarea lor ofensătoare față de monarhul octogenar (în una din săptămânile trecute suveranul respectat de lumea întreagă a fost tratat în parlamentul din Budapesta cu urâte cuvinte de insultă și de ocară), maghiarii au pierdut simpatia națiilor străine, care i-a fost atât de prețioasă în trecut. Numele maghiarilor ca popor cavaleresc și nobil se șterge pe zi ce merge și în scurt timp va fi numai o cămășă. Iar după moartea domnitorului Francisc Iosif, — care acum e în al 82-lea an

al etății —, va sosi pentru Ungaria timpul răspunderii și al răsplatei.

Pretutindeni se știe deja că viitorul stăpân al monarhiei austro-ungare nu va avea atâta pacifișă nemărginită față de maghiari ca augustul său unchiu. Francisc Ferdinand știe foarte bine cât de netolerant s'a purtat parlamentul ungar în ultimii cincisprezece ani, că de repețite ori s'a revrătit și că încetînuu a proferat pretențiuni insolente și exagerate cari sunt în contradicție cu punctele constituției date de monarh în anul 1867 și primite atunci cu entuziasm și cu mulțumire.

Clironomul știe, din experiență tristă, de câte ori n'a implinit Ungaria îndatoririle la care se angajase față de Austria, și de câte ori, conspirând cu state străine, a împins guvernul imperial în situațiune gravă, și a provocat crize neputînd vota contingentul armatei ori bugetul. În sfârșit, atât suveranul actual, cât și cel viitor, al monarhiei știe foarte bine *cum au subjugat maghiarii neamurile din Ungaria*, și că în timp ce tratează și față de slavi și față de români cu adevărat despotism oriental, se bat pe piept cu fală și se prezintă lumii ca singarii campioni ai libertății, ai progresului și ai democrației între toate popoarele civilizate.

Ungaria are 20 milioane de locuitori; numai opt milioane sunt maghiari, restul este al naționalităților: români, germani, slovaci, sârbi, croați, ruțeni și alte neamuri. Dar terorismul șirot al maghiarilor a deținut dreptul electoral și toate drepturile pe seama unei clice maglia e de corupțiune politică și astfel *parlamentul din Budapesta nu reprezintă nici de departe întreaga poporația țării*. Din contră, două treimi din locuitorii Ungariei au numai ură și dispreț pentru maghiari și spre exemplu la câteva zile după ofensarea monarhului croații s'au revoltat formal contra guvernului ungar.

Nici în cealaltă jumătate a imperiului n'au simpatie maghiarii. *Cercările din Viena sunt foarte îngreșate de politicianii maghiari, de acești scamatori cu gura spumegîndă și periculoși care n'au nici un sentiment de cinste și de echitate. Și mai mult decât germanii îi detestă cehii*, cari protestează iutai contra faptului că vechiul regat bohem se guvernează ca o provincie în timp ce Ungaria își arogă autonomie desăvârșită. Iar dacă mai lipsește ceva pentru a-și potența îndărjirea, cehii n'au decât a gândi la atrocitățile maghiarilor contra slovacilor și celorlalți slavi.

Polonii din Galizia așteaptă cu bucurie ocaziunea de a năvăli peste Ungaria. Și cum partea covârșitoare a armatei e credincioasă dinastiei și nu ar urma parlamentului, orice revoluție ce ar încerca să provoace politicianii maghiari după multele necînțelegeri și tulburări ce au produs, ar fi de durată scurtă. Ungaria ar deveni iarăș provincie, cu aceiaș autonomie, ca a Boemiei, și n'ar mai fi regatul ce pare a pretinde să cânte cu violina primă trecînd înaintea Austriei.

Francisc Iosif, firește, nu voiește să facă nici o concesie care e în contradicție cu legile constituționale și la nici un caz nu ar admite să i-se limiteze dreptul de mobilizare a rezervelor, asigurat tuturor su-

veranilor, începînd cu președintele Statelor-Unite. Miniștrii săi au aceeaș convingere. Intreagă poporația imperiului e pe partea monarhului, cu excepția politicianilor maghiari de clică, cari în mod șiret și-au asigurat stăpînirea în parlament.

Viitorul va arăta, reuși-va Francisc Ferdinand să pună capăt machinațiunilor separatistice ale maghiarilor și să-i aducă la rezon, căci starea prezentă de lucrări e nesustenabilă și ar duce la o nouă revoluție”.

Atâta scrie ziarul american, desigur desinteresat. Pare însă că toate acestea sunt toacă la urechea surdului. Căci: *Quem perdere vult, dementat prius Iuppiter*”.

(X.)

EXTERNE

Rusia își chiamă rezerviștii sub arme. O telegramă din Cracovia anunță: monitorul oficial rusesc publică ordinul țarului, prin care toți rezerviștii din anii 1907 și 1908 sunt chemați la de-prinderea de armă pe timp de 4-6 săptămâni. Ordinul acesta se referă atât la guvernamentele din Europa, cât și la cele din Asia. Chemarea sub arme e odată a unui număr atât de mare de rezerviști a făcut senzație mare mai cu seamă în Galitia rusească.

Sufrajul universal în camera italiană. Joi s'a început în camera italiană de-baterea proiectului reformei electorale. Guvernul italian anune voiește să realizeze sufrajul universal și numărul de vîntă acum al alegătorilor îl va ridica dela 3 milioane la 8 milioane. Prin proiectul acesta se intenționează și reformarea intensivă a procedurii electorale, ca dreptul de vot să fie asigurat și pentru o anumită parte a analfabeților și votarea secretă să fie deplin garantată.

Chestia cretăuă. Guvernul revoluționar din Creta a lăcris un protest contra prindirii deputaților crețani, reg-lui Greciei, prim-ministrului Venizelos și puterilor protectorare, cerînd ca Venizelos să pretindă satisfacție pentru violarea colorilor grecești și eliberarea deputaților prizonieri. Consulii puterilor protectorare au respins protestul avînd înscripția: *regatul grecesc*.

În vedere răscoala royaliștilor din Portugalia. Se afirmă, că royaliștii din Portugalia încep din nou să se miște. În Bejadoz, aproape de graniță, s'au aflat 100 lăzi cu arme și munițiune, despre cari guvernul a constat, că ar fi numai o parte de tot mică din armele și munițiunea cari au fost aduse pe fariș în Portugalia. Făcîndu-se cercetare s'e mai aflat în mănăstirea La Guardia, care se află aproape de Vianna de Castello, încă 200 lăzi cu arme și munițiune, cari au fost ascunse acolo de contrabandiști. Afirmative în Hamburg sunt de prezent doi agenți royaliști, cari cumpără armele de lipsă pentru mișcarea revoluționară. Presa din Portugalia e-te informată, că guvernul portugul are creștință sigură, că royaliștii proiectează încă în luna aceasta începerea unei revoluții.

Revoluția în Maroco. Din Paris se anunță: Trimiterea cuișaselor „Loire” și „Fond” se motivează semioculos cu aceea, că agentul maritim din Tanger a confirmat știrea despre reacțiunea ce a produs-o răscoala din Fuz pe teritoriul Tangerului. Mai cu seamă populația izraelită e în mare neliniște.

Pentru liniștirea coloniștilor și a populațiunii izraelite a trimis guvernul francez aceste două vase de război la Maroco.

Revirement în diplomația franceză. În diplomația franceză vor urma schimbări mari.

Se vestește, că la Viena va fi numit ambasadorul francez din Madrid, Geoffray, numirea aceea de altcum a suferit întârziere din cauza tratativelor franco-spaniole cu privire la Maroco. În locul lui Geoffray va fi numit ambasador la Madrid, Dumaine.

În sufletul tău se dă o luptă sufletearcă mare: prezentul și trecutul își dispută dreptul asupra ta. În lupta aceasta ieși învingător dacă dai amănunt amănundura, nelăsîndu-te răpit de trecutul glorie și admirînd din inimă frumusețile durabile ale naturii de astăzi, împreună cu ceeace a rămas din trecut.

Și sufletul tău află o recompensă minunată dacă a știut să lege o alianță durabilă între trecut și prezent. Atunci îi vorbesc și valurile Adriaticii, în apusuri însîngerate, magistrale, de soare, și insula Lido, adevărat picior de rai, atunci îl cheamă să se inspire de ele și palatele de pe Canal Grande, și Puntea suspinelor, și Campanila nouă, precum îi șoptesc statuiile și mozaicurile și pânzele măiestre din lumea de azi și din cea de ieri...

30 apr. 1912.

— „Românul” se găsește de vânzare la chioșcul de ziare dela gara căilor ferate a statului (Staatsbahnhof) din Viena.

Regnault, care e activ de opt ani în Maroco va fi trimis probabil la Tokio.

Bapst, directorul politic de odinioară de sub Pichon și Selves va reintra în activitate și va fi numit ambasador la Bruxelles.

Pe lângă acestea se vor face încă schimbări în secretariatele ambasadelor.

*

O scrisoare a lui Haldane cu privire la înțelegerea anglo-germană. „Lokal-Anzeiger” primește din Kassel: Ministrul de război englez a trimis fostului său profesor, Henkel o scrisoare în care spune, că dorința lui cea mai fierbinte e, de a face tot, ce stă în puterea lui, ca să producă comunitatea intereselor, cari ar putea cauza, ca relațiile anglo-germane să fie mai prietenești, decum ar putea fi vreodată.

Pentru mântuirea bisericii gr.-unite

Figuri din trecut. — Speranțele de altă dată deceptibile de acum. — Ce este de făcut.

În ceasul în care biserica noastră gr.-unită este sfâșiată de dusmanii, cari voesc ca din trupul ei de mamă să rupă o fășie din care să facă un element de moarte pentru fiii săi, nu poți să nu te oprești cu gândul la figurile mari ale trecutului bisericii, cari dacă ar fi trăit, poate ar fi înălțurat paharul de supremă durere de astăzi și să nu te gândești la speranțe, cari au răsărit atât de frumos spre a le vedea astăzi atât de crunt strivite.

*

Eram student în Blaj când a venit să-și ia în primire scaunul de mitropolit în veci nenitatu lui Vancea.

Trecând în fața publicului român ca maghiaron, fericitului întru pomenire nu i-s-a făcut nici o primire mai deosebită la intrarea sa în scaun.

Toate ziarele românești erau pline de aprecieri nefavorabile la adresa mitropolitului. Dar omul trimis de providența divină, simțindu-se aplicat și în stare de a desminti prin fapte mari și bune păreri greșite ale întregii români, tăcea și își urma în liniște drumul. Incepu cu regularea Capitlului, a profesoriei dela toate institutele de creștere din Blaj și a preoțimeii din arhidieceasă, așa încât în scurt timp toți știau și simțeau, că au în fruntea lor un cap, căci cel mai mare arhieru, fiul unui cantore sărac, ședea pe gloriosul scaun al arhidieceșii gr. cat. din Blaj. Nu trec mulți ani până când inima nobilă a mitropolitului Vancea surprinde pe blăjeni cu fapte mari de îndurare. Vaza mitropolitului creștea din an în an și în cele din urmă chiar din zi în zi; așa încât toți protivnicii lui, cari la început, în batjocură îi comandau prin „Gura Satului” vagoane de vâpșele pentru barbă, au început a i-se închina ca unuia dintre cei mai mari arhieru ai Blajului. Bunătatea inimii lui o dovedesc îndeajuns internatele de băieți și fetițe și alte fonduri și fundațiuni ce a făcut. Soartea vitregă ni-l-a răpit, când ne era mai drag și aveam mai mare lipsă de dânsul.

După 4 ani de sedisvacanță petrecuți cu neliniștea în suflet neștiind cine va urma pe tronul arhi-episcopiei gr. cat. din Blaj, iată că ni-se vestește, că următorul fericitului Vancea va fi fostul său secretar pe atunci episcopul Lugoșului. Toți am saltat de bucurie, și aproape toți preoții înainte de a ni-se aduce officios la cunoștință l-am amintit în slujbele ss. liturgii, că ne era drag și legam mari speranțe de o succesiune așa bine nimerită.

Alegerea trece fără a fi sguduită de incidente neplăcute. Vine timpul instalării, se alege cea mai frumoasă lună a anului, luna lui maiu 1895. Se fac pregătiri grandioase se adună preoțimea din toată arhidieceșea la Blaj, căci era setoasă să-și vadă pe părintele bun și de mult așteptat. Dela gara din sus de Blaj destul de departe se formează numai un singur cordon de preoți, teologi, studenți și popor până la mănăstirea S. Treime. Mirele mult așteptat intră în Blaj între aclamațiunile foarte însuflețite ale numărului public. Timpul era splendid, publicul foarte voios, că și Dumnezeu ține cu el. Sara se face iluminare și conduct de facile, zidirile din jurul pieței se cutremură de sunetul muzicelor. Cu liniște în suflet noi cei din provincie ne reînturnăm la ale noastre, asigurați și deplin mângăiați, că soartea bisericii din arhidieceșă e pusă în mâni bune.

Sunt vinovați oamenii s'au împrejurările dacă după aceste frumoase zori nu a urmat o zi frumoasă?

Destul că după ele nenorocire peste nenorocire a venit pe capul nostru, una mai amară decât cealaltă?...

Că Ex. Sa Mitropolitul Victor Mihali este însuflețit de cea mai mare dragoste pentru biserica noastră și pentru neamul său cine poate contesta?

Dar nu te poți împedeca de a avea o impresie că nu se procedează cu destulă energie când vezi cum năpăstuirile cad pe capul nostru una după alta. Căci publicul cel mare de unde să știe intențiile cât timp el nu poate judeca de cât după fapte?

Astfel a fost și cu ajutorul de stat. Astfel a fost apoi și cu congrua, din a cărei condițiuni de primire, deși destul de umilitoare, totuși acceptabile, se șterge tot ce e favoritoriu pentru preoțime și se lasă câmp liber ministrilor de culte se poată detrage acea congrua, când vor voi, dela cine vor voi și pentru ce vor voi ei; fără ca oare cine să poată face vre-o opoziție cu succes. Congrua trebuie să se primească și cu condițiuni umilitoare, căci preoțimea era de dată după primirea ajutorului de stat, cu bani mai mulți, ca mai înainte.

În 1907 vine trufașul „grof Apponyi” cu legile școlare pria cari se dă lovitură de moarte tuturor școalelor confesionale românești. Este lipsă de bani, ca de un milion de coroane, ca toate școalele românești gr.-cat. să se poată susține fără ajutor de stat. Se deschide o colectă în acest scop; arhieru ce trebuiau să dea impuls, zadarnic am așteptat zeci și sute de

mii, după cum se aștepta și prețurile interesele școlare. Pe când boierul răbean Stroescu, ca locuitor în altă ca mirean și străin de religiunea noastră numai pentru școalele din arhidieceșă jului dăruiește una sută de mii (100) coroane, aproape de 10 ori mai mult decât toți 4 arhieru gr.-cat.

Anul curente 1912 este un an de coste și mai grea pentru noi românii gr.-cat. din Ungaria. Valul șovinismului maghiarizare a lovit cu putere corăbii sericeii noastre naționale românești. Pitanii acestei corăbii, abea dacă se voltat o activitate săracă spre salvare de aceea noi pasagerii ei avem tot de să ne umplem de griji, că oare care soartea bisericii noastre? Și, că putem să croim o altă soartă bisericii noastre? Eu cred că putem, numai voință și să fie. De noi nu stă departe corăbii de salvare, carea stă gata să ne cuprindă.

După ce și altcum se ventilează zierele noastre, că în curând o să se convoce un congres monstru în Blaj, dacă se va decide, că acele 50 de parohii destinate să rupe din provincia noastră română și să se încorpore la episcopia înfrățită nici cum nu se vor putea salva; de la Roma, pe carea noi uniții, totdeauna, de peste 200 ani o am cinstit ca pe o dulce, acum s'a făcut mașteră, și din ea dat acum 60 ani, astăzi ne ia, ca să ne pe mâna ucigașilor neamului nostru, pe care să nu ne facem și noi fiii mașteri, căci ainte de toate trebuie să rămânem și noi români, adică aceea ce ne-a făcut Dumnezeu și numai după aceea gr.-cat. ori gr.-cat. să vadă Sanctitatea Sa Papa Piu X, că cap bisericesc pus așa sus în societatea noastră nu i-se cade să calce în picioare creștele antecesorilor, chiar numai de la celui mai urgisit neam de oameni de pe trez rotogolul pământului. Și dacă corăbii noastre nu vor merge cu poporul incredințat, să-i lăsăm să rămână cu dușmanii noștri, căci nu turmea făcută pentru păștorul pentru turmă. Să alergăm deci cu mare, tinăr cu bătrân, învâțat cu neștat la congresul ce se va conchema în care dacă ar fi să nu se concheme, să tindem ca să se concheme, și precum în corpore am trecut la unire, astfel să iurăm în corpore să trecem la unire; aceea e corabia noastră de salvare.

Un preț

Dr. RÓTH KÁLMAN,
MEDIC.

TEMESVÁR-ERZSÉBETVÁROS
Strada Baththyány 2. (Colțul str. Hunyady)

Cosultațiuni: a. m. 8-10, d. a. 2-4 or.

Cosultațiuni separat pentru tuberculoză.

Altoire cu Tuberculin.

Pentru sezonul de primăvară au sosit

noutățile în tot felul de **pălării, cravate, albituri, gu-lere, ciorapi**, precum și **ghete** de o calitate de recunoscut de bună pentru bărbați, dame și copii, cari le pun la dispoziția m. st. cumpărători.

Pe acela care ne sprijinește îl sprijinim și noi.

MANNHARDT JEN

urmașul lui LEITNER LAZAR
ORADEA-MARE (Nagyvárad) strada Zöldfa m.
Telefon 695.

De inchiriat.

Este o casă cu etaj, edificiul lateral pe intrarea de 800 st. în comuna mare: **Morcina** (Meresény Cst. Krassó). Nimerit loc pentru negustori. Oferte la adresa: **Terentius Bugariu** avocat militar **Timișoara**.

Un scriitor

Am numai decât aplicare în cancelaria mea advocațională. Oferte să se adreseze direct mie.
Dr. George Gârda,
advocat Făget.

Cancelaria advocațională

al **dr. Emil Babeș**, în Budapesta din **1. Mai** va fi mutată la Buda: **I. Kemenes** **utca Nr. 4.** („lângă podul Ferencz József“).

H. DURATZO

fost șef. atelierului fotografic Mandy

Atelier fotografic

București, strada Gr. C. Cantacuzino (România).

Gustați

Berea SLEPING-car

din fabrica „Bragadiru“.

CIASORNICE, GIUVAERICALE, GRAMA-FOANE și PLĂCI :
cu plățire în rate, pe lângă garanție de 10 ani.

Cele mai ieftine din întregă țara la

TÓTH JÓZSEF,

orologier și chirometric

SZEGED, Dugonics-tér 11.

Mulțime de scrisori de recunoștință! Reparații cu garanție de 5 ani. Trimit catalog românesc gratuit și francat. Cele mai bune plăci românești de gramafon.

Cel mai frumos și cel mai ieftin cadou și suvenir este inelul cu litere alui Fischer, care se poate lărgi și strânge, cu literă după plac. — Prețul în bani gata: inel de argint, aurit 2 cor., inel de aur 14 carate 5 cor. și aur cu mărgăritare și pietri turcheștan 7-50 cor. cu 3 briliante 25 cor. Poșta și împachetarea 70 fl.

BIROU COMERCIAL PENTRU IMOBILE
și PENTRU CREDIT FONCIAR

Rezolvă în mod foarte cumpărat cumpărarea și vânzarea de pământuri, vii, păduri și case. Mijlocește împrumuturi noi și convertează grabnic și favorabil datorii vechi, atât în loc, cât și în provincie. Sunt prenotate actualmente mai multe case mai mici și mai mari din loc, precum și mai multe proprietăți. În caz de binevoitoare autorizare până la rezolvire nu se compută nici o cheltuială.

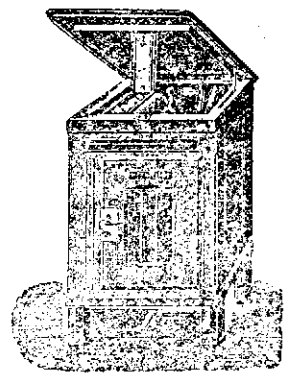
LUSTBÁDER ADOLF

birou de mijlocire conces. prin lege.
ARAD, piața Libertății (Szabadság-tér) nr. 12.

Dulapuri de gheață sistem **IGNÁCZ HENNEFELD, brevetate**

Budapesta VI, strada Gróf Zichy Jenő nr. 5.
(Lângă Váczi-körút).

Înăuntru sunt trase cu plăci artistice de piatră care nu se ruginesc, nu se oxidează și nu se murdăresc, astfel că chiar și din singurul motiv al curățeniei sunt cele mai recomandabile. Toate dulapurile de până acum sunt învelite în tinichea de ținc, cari se ruginesc, se oxidează și murdăresc, fiind trebuință de o continuă reparație. La cele sistem Hennefeld este exclusiv reparația. Nu au cep pentru scurgerea apei, ci în josul dulapului un mic rezervor, unde se strânge apa. Partea unde se pune gheața se poate scoate ușor. Gheața în dulap este la loc uscat prin ceea ce se ajunge la economie de 60% de material.

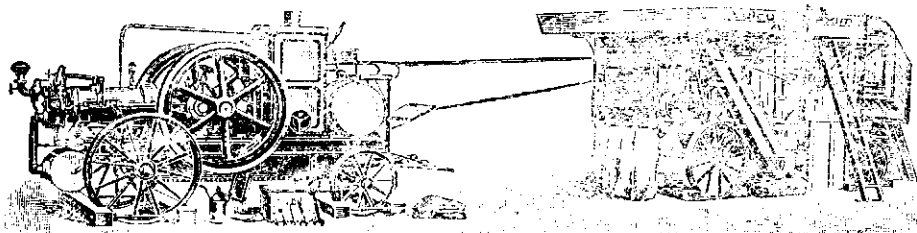
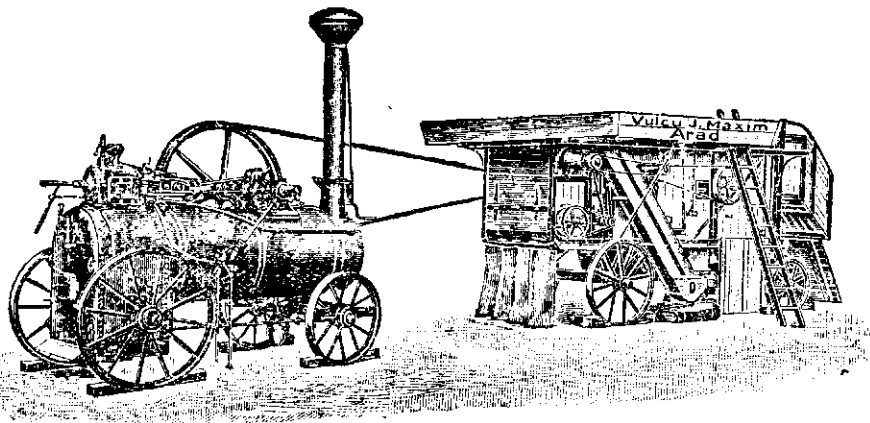

Catalog ilustrat gratuit și franco.

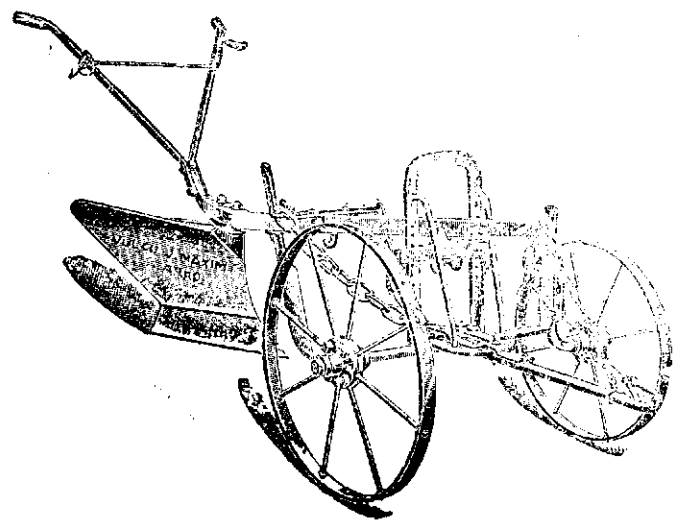
Catalog ilustrat gratuit și franco.

MAXIM I. VULCU fabricant de **mașini** :

ARAD, Strada Fábrián László n-rul 5—6. Telefon nr. 608.

Schimbarea locomobilelor de treerat, să umble singure, o cefteușe în prețuri moderate, după sistemele cele mai practice și cunoscută cu lanț, cu roate și cu transmission.

Totfelul de mașini pentru agricultori, precum: pluguri, grape, mașini de semănat, de tăiat nutreț, de secerat, batoase complete de treerat cu aburi; Motor de oleiu brut sau cu benzina. Mai departe instalez totfelul de mori cu abur, protoare sau mori de apă, joagăre sau ferestreu, țiglarie și alte stabilimente mecanice-tehnice după cele mai noi și mai moderne și bine recunoscute sisteme. A se adresa la adresa **MAXIM I. VULCU** Arad, strada Fábrián László, (lângă gara mare).

Se caută o mașină de 10 ori de 12 puteri de cai spre cumpărare.

KUGEL KÁROLY

FOTOGRAF

TIMIȘOARA-CETATE (TEMESV.-BELV). str. Jenőfőherceg nr. 14.

Pregătește fotografiile cele mai moderne, măriri de fotografii familiare, grupuri și tablouri după orice fotografie veche, cu prețurile cele mai ieftine. Execută cărți poștale cu fotografii, fotografii pe porțelan pentru pietrii monumentale, după orice fotografii. Comandele din provincie se execută prompt și conștiințios.

Szighety Sándor

atelier de cuțite și tocilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimiți 12 deodată

Comandele se execută prompt și conștiințios.

Sztanity György

antreprenor pentru zidiri și pardositor

Arad, piața Kelemen nr. 6.

Primește și pregătește totfelul de lucrări de pardosire, construcția drumurilor, canalizări și orice muncă în branșa aceasta oriunde, cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai convenabile. : : :

Prospecte gratis!

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

**H. PÁLLÁN succesor
Styászni József**

prima fabrică ardelenă de billarde și timpărie în
Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenalelor.
La cerere trimite instalatorul de billarde și în provincie. — Ține mare asortiment de billarde nou și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și tirg de schimb.

„Harem”

cea mai bună gumă

1 duzină 4 coroane.

In Arad de vânzare numai în drogheria

Török A. és Tsa

Andrássy-tér nr. 20.

Sunt recunoscute de calitatea cea mai bună

GHETELE

pentru domni, doamne și copii, pregătite în atelierul propriu al „Asociației călătorilor aradani”, și se pot procura : : cu prețurile cele mai moderate. : :

Director: IUSTIN OLARIU.

ARAD, Szabadság-tér nr. 14.

(Filiale în PISKI și CERMEIU).

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile

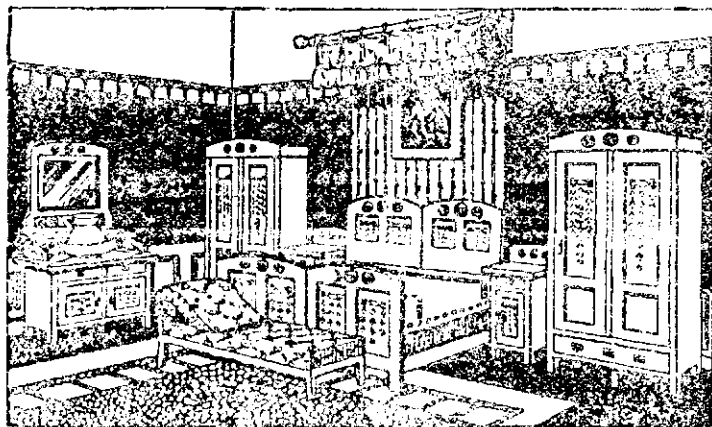
VÂRȘET, strada Kudritzner n-rul 44—46.

Cea mai renumită

mare fabrică de mobile
din sudul Ungariei (VERSECZ).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

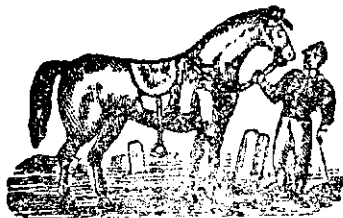
Mare depozit de pianе excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Vad Gábor

curelar și șelar

ORADEA-MARE

(Nagyvárad), str. Körös n. 38.

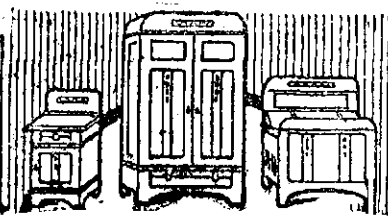
Aduc la cunoștința on. public din loc și provincie, că sub firma de mai sus am deschis un atelier modern pentru

curele și șele

Țin în magazin totfelul de echipamente pentru trăsuri, pentru călărit și pentru vehicule. Mărfurile sunt fabricate din cel mai excelent material și se vând cu prețurile cele mai ieftine. — Primește orice lucrări în branșa aceasta. Repărări se fac cu prețuri moderate.

FABRICA DE MOBILE

care formează proprietatea mea în temnița din Aiud, fabrică de mobile nou aranjată și magazin, precum și întreprindere de pompe funcbre
Urmașul lui Baumann Arnold

LAHNI KÁROLY, Alba-Iulia
(Gyulafehérvár) vis-à-vis de Tribunal.

Magazin de aranjamente, dela cele mai simple până la cele mai frumoase, pentru prânzitoare, dormitoare saloane și camere, covoare, perdele și înălțitoare de masă, matrațe de foi cu cadru de lemn și fier. — Serviciu prompt și conștiințios cu prețurile cele mai convenabile. Pentru durabilitatea mobilelor executate în fabrica mea ofer garanță.

In atențiunea celor-ce zidesc!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că reîntorcându-mă acasă după 8 ani de experiență câștigată în America, am deschis aici în loc, pe strada József főherceg nr. 1 (lângă „Victoria”)

un birou de arhitectură.

Primește totfelul de construcțiuni în branșa arhitecturii, precum și transformări conform cerințelor moderne. La dorință servese cu planuri și prospecte. La dorință merg și în provincie. — Cu deosebită stimă:

IOAN CLAITI

zidar diplomat

ARAD, strada József-főherceg nr. 1.

Sticlar pentru zidiri și portaluri

(magazin de table de sticlă și de oglinzi).

Execut lucrări pentru zidiri noi, sau totfelul de reparări prompt și cu prețuri ieftine. Expediez ieftin rolete mecanice de pânză și trestie
- - pentru ferestre - -

FRIED FERENCZ

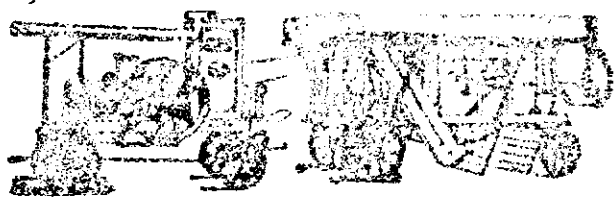
ARAD, strada gróf Apponyi Albert nr. 15—16.

TELEFON 909.

TELEFON 909.

400 decorațiuni și 36 premii de stat.

Motoare „OTTO“ original.

Locomobile de benzin și Garnituri de trierat cu motoare complete. Motoare de sine mișcătoare. Motoare de ulei brut și gaz sugător

construște în cele mai bune condițiuni

LANGEN & WOLF

FABRICĂ DE MOTOARE.

Filiala: Timișoara-Iosefin,
Stada Bonnaz No. 12.

Cereți gratis cataloage și prețuri curente!

Se caută reprezentanți solizi!

Peste 106.500 bucăți funcționează în toată lumea!

Cea mai veche și mare fabrică de motoare din lume!

Cine fabrică cu aproape 8000 lucrători și funcționari!

Dacă suferi în dureri de stomac,

dacă ești lipsit de apetit, dacă ți-e rea mistairea sau dacă ai dureri cari provin din aseasta, cum sunt dureri de dinți, sgârçiuiri, arsuri, apăsare în stomac, iritație de vomare, greață, răgăieli, etc. folosește:

Purgativul de fier (epohajtó) de Rozsnyai,

care e cel mai bun mijloc pentru vindecare în vreme scurtă, chiar și în cele mai neglijate cazuri de boală.

O sticlă costă 40 fleri; o duzină 4 coroane
80 fleri.

Se capătă la singurul preparator

Farmacia

ROZSNYAY M.

A R A D.

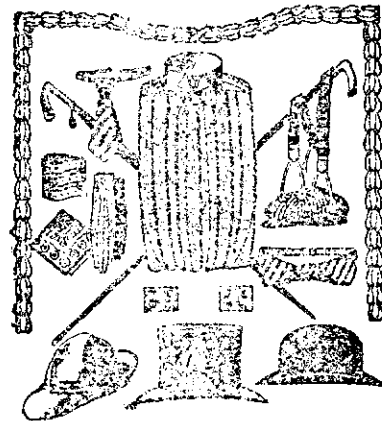
Anunț.

S'a deschis marea prăvălie de modă pentru bărbați și copii

CINTEA și HAU

LUGOJ (Palatul reformat).

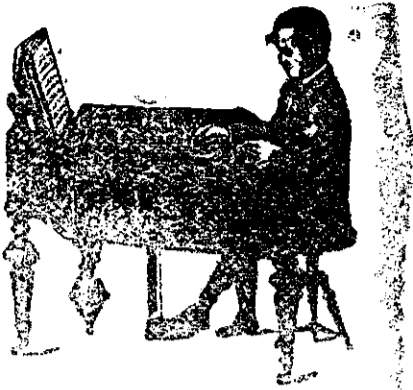
Avem onoare a atrage atențiunea on. public asupra prăvăliei noastre nouă și cu totul modernă, înzestrată cu marfa cea mai solidă și fină din patrie și străinătate, și astfel aranjată, încât suntem în plăcuta poziție de a satisface toate cerințele onor. public. În special suntem în plăcuta poziție a recomanda on. public specialitățile de albituri pentru bărbați, și de ghețe pentru bărbați, dame și copii. Rugându-ne de binevoitorul sprijin suntem

Cu stimă:

Cintea și Hau

TIMBALE!

Timbalele inventate de mine, cele mai moderne, cu organism dublu de oțel, foarte trainice și de o rezonanță deosebită se pot comanda numai dela mine, cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanție de 5 ani.

Mészáros Ferenc
fabricant de cimbale.
Budapest, VII., Bethlen-u. 39.

Pretcurentul, la cerere, se trimite gratis. Corespondența intrucât se poate să se facă în limba ungurească, germană sau sârbească.

ELSŐ LÉNY HORDÓ-GYÁROS ALAPÍTTA 1875.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1911. 16 Aprilie		ACTIV		1912. 7 Aprilie 14 Aprilie	
171 469 723	{ 121 861 723 Rezerva metalică aur 156 527 590 49 608 000 » frate aur 61 958 000 }	218 538 011	218 485 590		
1 323 049	Argint și diverse monete	872 833	898 904		
103 687 001	Portofoliu român și străin	167 563 855	181 478 931		
23 625 838	{ Impr. pe ef. publice 6 864 100 » în cont curent 8 065 153 }	13 913 394	14 869 253		
11 999 924	Efectele capitalului social	11 999 791	11 999 791		
17 936 807	Efectele fondului de rezervă	17 548 077	17 548 077		
4 293 621	» » amort. imob. și mașin. de imprim	4 198 321	4 198 321		
6 021 242	Imobile	6 093 823	6 097 867		
728 705	Mobilier și mașini de imprimerie	799 164	799 288		
712 343	Cheltuieli de administrațiune	649 543	779 331		
109 283 505	Depozite libere	102 408 575	103 921 951		
16 652 497	Conturi de valori	22 670 911	23 161 097		
52 256 453	Conturi curente	84 432 281	68 713 761		
520 010 708		651 689 579	652 952 167		
	PASIV				
12 000 000	Capital	12 000 000	12 000 000		
30 135 439	Fond de rezervă	32 161 090	32 161 090		
4 432 204	Fondul amort. imobil. mobil. și mașin. imprim	4 742 402	4 742 402		
337 145 870	Bilete de bancă în circulațiune	465 746 081	466 060 800		
1 308 749	Dobânzi și beneficii diverse	1 573 778	1 696 787		
109 283 505	Depozit de retras	102 4 8 575	103 921 951		
25 704 941	Conturi diverse, sold	33 057 054	32 369 131		
520 010 708		651 689 579	652 952 167		

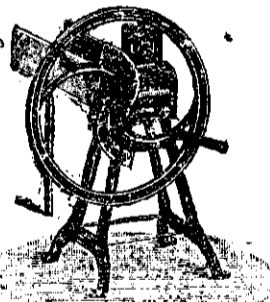
Scomptul 5%
*) Dobânda 5%

Pregătește: butoaie, vane în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu pret convenabil.

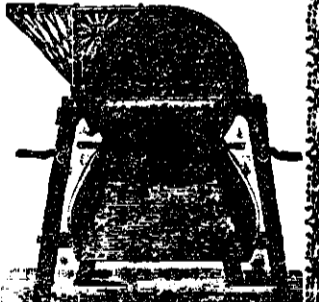
MARE DEP TI
FURNISORUL CURȚII R ALE ROMÂNE
WESZELY BELA
PRIMUL FABRICANT DE BUTOAIE,
→ LIPOVA. ←

Hegyi János,

măestru lăcătuș de lucruri pentru zidiri și de artă.
Atelier de mașini și depozit de mașini agricole.
(Casa proprie) Aiud — Nagyenyed, Strada Tövisl-ut.

Primește ori-ce lucrare de lăcătușerie artistică și pentru zidiri, precum și lucrarea și repararea be mașini agricole și industriale. La acele mașini cari nu se pot executa în atelierul meu, am luat reprezentanța și depozitul, mai multor fabrici, despre a căror fabricații m'am convins în decursul anilor, că sunt neexceptionabile. Rog să se adreseze în ori-ce afacere referitoare la bransa aceasta, — la mine, servind ori și cui cu lămuriri. Țin în depozit și mașini de cusut, cele mai bune fabricații, precum și cumpene, cântare, decimale. — Prețuri ieftine. — Catalog gratuit. Se dau cu garanție și condițiuni de plătire și în rate.

Proprietarii
de mașini de treerat
cruță bani, timp și lucru
cu folosirea coșului
brevetat „STERN”

O comisie de specialitate a constatat, că o cantitate de paie de 500 de bugle treerate cu coșurile de până cum, a dat încă 680 kgr. de grâu la a doua îmblătire cu coșul »STERN«.

Cere prospect franco și gratuit dela
Bárdos és Brachfeld,
Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Carl Piffel, prima fabrică de obiecte de metal

Premiat de mai multe ori. Telefon 184.
Temesvár-Ersébetváros. Gyár: Hunyadi-u. 14. Üzlet: Hunyadi-ut és Missits-utca sarkán Krauszer-féle házban.

Recomandă obiecte'e sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scăldat, de sezut și pentru copii, scaune pentru scăldat, încălzitoare și vane de scăldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alle edibctoe e mtal: precum ciubere, uclioare și căni. — Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ținc. Conducător pentru apă, aranjări pentru baie și closete engleze cu neintrecutul aparat »Temes«.

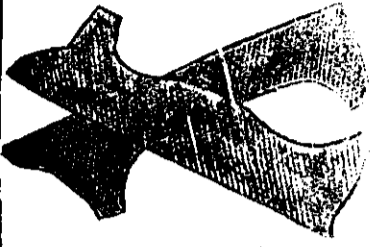

Acoperiri de case și turnuri, globuri și cruci.
Catalog de prețuri la dorință g'atuit.
Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

J. Gottstein, fiul, Nagyszeben, Kleiner Ring 5.

prăvălie de piele și
accesorii pentru in-
dustria de cojocărie,
curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrăte în țară și străinătate. —
Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi
Vaché și epinci. Fețe pentru cisme și ghete. Ață pentru ma-
șină și cusut. Sfoară de cusut
albă și colorată. Tort diferit. —
Pâslă, barchet, pânză, tălpi de
pâslă și asbeih, garnitură de gumă
și ciorapi de gumă. Șireturi și
postav de curățit ghetete. Cuie
de lemn americane. Calapoade
pentru ghete și cisme. Cremă
și lac și diferite articole.

Heinrich Rastel

fabricant de trăsuri,

Sibiu, Strada Rosenanger 18.

Aduc la cunoștința on. public din loc și provincie, că în
în depozit cele mai moderne TRĂSURI, precum și tot-

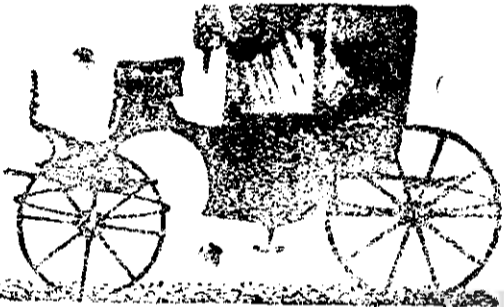
lelul de CĂRUȚE.

Primesc ori-ce lucrare
de reparare și

transformare,

văpsire și

pregătire de șele în
preț foarte ieftin.

Lepter János, fabrică de piese de fier și articole de lăcătușerie.

Budapest, X. Asztalos Sándor-ut 16. sz.
Infințată la 1885. Adresa telegrafică: LEPTER, Budapest, Pékerdő. Telefon 55-22.

FERESTRE prinse în rame de fier,
cele mai perfecte și mai ieftine în timpul prezent!

Noutate!

Noutate!

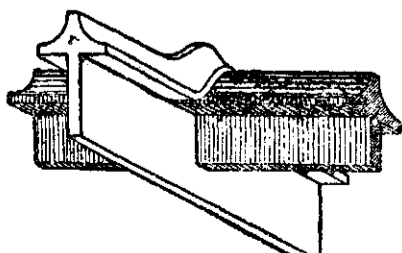
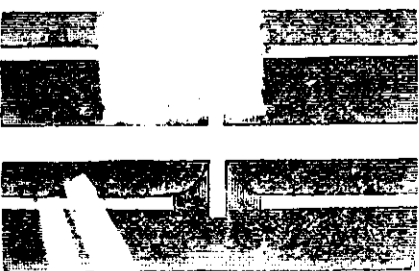
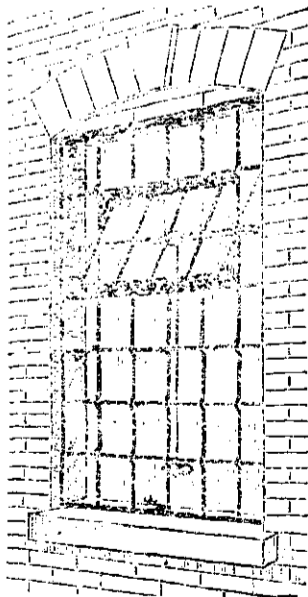
FERESTRELE
KÖPLINGER
BREVETATE.

FERESTRELE
KÖPLINGER

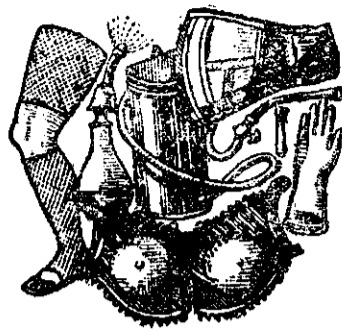
sunt practice
pentru:

INTRODUSE
IN 14 STATE
CIVILIZATE!

magazii,
hambare,
fabrici,
grajduri,
verenzi și
case de sticlă.

Sistem Köplinger.

Corsete artistice
pentru corp și ortopede
se execută cu specialitate și con-
științios după măsură la

Guidó Becsi

bandagist și ortopedist

Sibiu, str. Reisper nr. 7.

Totfelul de suspensorii cu prețurile cele mai
ieftine. — Serviciu prompt.

Totfelul de reparări se execută prompt.

Telefon Nr. 557.

Petrof Antal succesor Wonka János

fabrică de piane cesar regale

Temesvár-Józsefváros,

Str. Szilágyi 13. — Magazin în Hunyadi-ut 13.

Liferează:

PIANE și PIANINE

efectuate în stilul cel mai modern și
execuție promptă.

Profesorii și instructorii de muzică pri-
mesc favor cuvenit.

Catalog ilustrat la dorință trimis gra-
tuit și porto franco.

Pentru bolnavii de stomac!

Tuturor carii suferă de stomac, fie în urma recelii, ori că și a prea încărcat sto-
macul, fie că n'are poftă de mâncare, ori mistuie greu, ori că și-a stricat stomacul
prin mâncări prea reci, ori prea ferbinți, prin o viață neregulată, având astfel catar
de stoamă, cărcei, dureri, mistuire grea, le recomandăm:

Vinul aromat Hubert Ullrich,

singurul remediu bun de casă, recunoscut de lumea medicală.

Acest vin aromat este pregătit din burușeni de leac și din vin bun,
întărește și dă viață organului de mistuire al omului. Vinul aromat liniștește
durerile și intrând în sânge are calitatea de al renoi.

Prin întrebunțarea la timp a vinului aromat se vindecă toate morburile. Astfel
să nu întârzie nimeni de a-l încerca. Simptoame, ca dureri de cap, răgăieli, ardeii
în stomac, cari obvin la boalele cronice de stomac, — toate dispar după o scurtă în-
trebunțare.

NEREGULARITĂȚI DE SCAUN precum și urmările lui, colice, palpități
de inimă, insomnie, stirea sângelui în ficat, hemoroide, se vindecă sigur prin vinul
aromat. Vinul aromat influențează în mod holărât, îndepărtând din stomac și intestine,
materialele sticicioase și de prisos.

PALIZENIA, ANEMIA, SLĂBICIUNEA, toate sunt urmările unei grele
mistuiri, a unei formări defectuoase a sângelui și funcționării neprielnice a ficatului.
Și la astfel de persoane se poate observa: insomnie, dureri de cap, etc. . . . Vinul
aromat dă un nou impuls vieții slăbite. Mărește apetitul, ajută mistuirea, regulează
schimbarea materilor în stomac, influențează formarea sângelui, calmează nervii și
dă vioiciune. Multe scrisori de mulțumită și recunoștință dovedesc pe deplin aceasta.

Vinul aromat se poate cumpăra în butelii de 3 și 4 coroane
în farmaciile din Arad, Aradu-nou, Glogovác, Gyorok, Ménes, Paulis, Lippa,
Hiddegkut, Vinga, Székesut, Pécska, Tornyá, Világos, Egres, Nádas, Berzova,
Orczifalva, Merczifalva, Sándorháza, Bogaros, Szerb-Szl.-Péter, Perjamos, Szemlak,
Szarafalva, Nagylak, Palota, Alberti, Mezőhegyes, Batonya, Marczib, Dombegy-
háza, Kurtics, Ujszentanna, Pankota, Sili-gyvia, Taucz, Szlatina, Baja, Kaprucza,
Bresztovác, Rékás, Gyarmata, Bruckenan, Zsadány, Szent-András, Kis-Beckerek,
Mehala, Temesvár.

Trimite de altfel și farmaciile din Arad, vin aromat în ori-ce parte a țării.

Să cereți expres:

Vin aromat »Hubert Ullrich!«

Vinul meu aromat nu e o compoziție tainuită; constă din vin de Malaga
450,0, esență de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, zaná de tăiaș 150,0,
de cireșe 320,0, Anis rădăcină americană, á 100. — Din aceste se face mistura

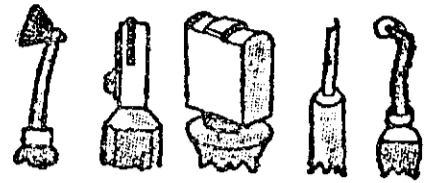
Articole de casă de sticlă și porcelan, utensilii culinare, articole de argint, nickel și aramă, lampe, rame și picioare la aparate fotografice, cuțite, furculițe și linguri de alpaca și argint, articole de oțel »Sollingen«. — Mobile de fier, cămine perpetice, sobe, articole de toaletă și turiști, cu prețurile **cele mai ieftine** — se pot cumpăra la firma:

JOSEF JIKELI

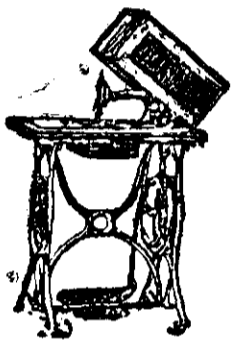
SIBIU—HERMANNSTADT, Strada Cisnădiei 47.

IRING HENRICH

fabrică de unelte pentru ciobotari
Ujpest, Lörincz-u. 50.

Recomandă pantofarilor și ciobotarilor precum și pielarilor unelte de branșe, calitate bună, prețuri moderate. — Comersanților se dă rabat. — Catalog gratuit și francat.

Leitner Sándor

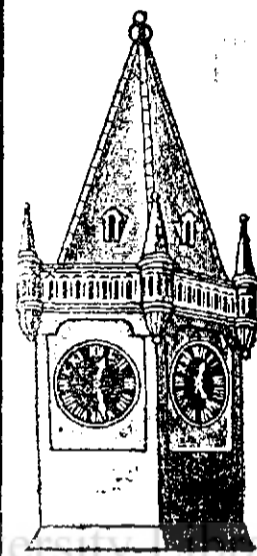
mechanic și electrotehnic

Cluj—Kolozsvár,

Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: căse de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește ori-ce muncă de branșă, precum: introducerea sonerilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

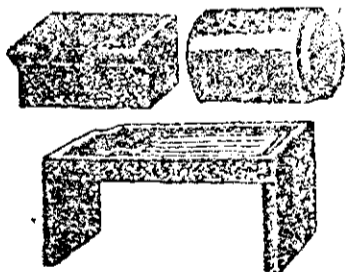
Fabrica nouă de OROLOAGE DE TURN

Sarkadi Zoltán & Comp.

fabricanți de oroloage pentru turnuri în Nagyvárad, Damjanics-u. 30.

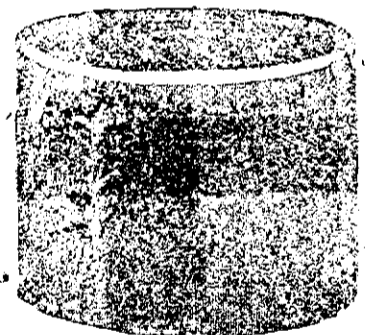
(Casa proprie)

Recomandă introducerea admirabilelor oroloage de aramă, cari trebuiesc trase tot la 8 zile odată, pentru biserici, palate, primării, fabrici și căsărmi. Se pregătesc oroloage pentru prețuri convenabile, garanție mai mulți ani. Repararea oroloagelor de turn se execută cu minuțiozitate.

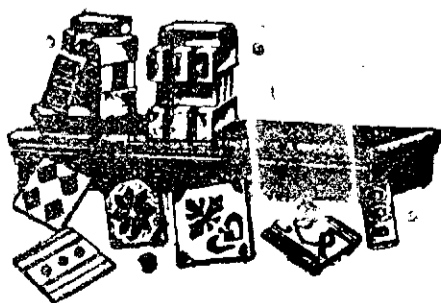
Edificare ieftină!

Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș facement, învălitori de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips, var stins ș. a. — Prețuri curențitrimite gratuit.

IOSIF SIMICS,

întreprindere de edificare cu beton, fabricant de obiecte de cement și pietri.

Telefon 246. LUGOȘ, Strada Buziaș 37.